

hétköznapi

Éteri kartoték

Mikor először meghallottam a gép hangját, megigazítottam a nyakkendőmet, megköszöntem a torkomat és kihúztam magam a széken: így születik az új médiasztár. Kissé el is érzékenyültem, lám-lám, ilyen fontos lettem hirtelen, hogy egyre inkább kíváncsiak arra, amit mondok. Valljuk be, nem akármilyen emberrel, minden szavát magnóra rögzítik. Amit ezután mondok, az felhasználható lesz ellenem, ha mondjuk kiderülne rólam, hogy éppen a miniszterelnök titkos mobilszáma után érdeklődtem vagy Torgyán József víz és telefonszámláinak pontos összegét szerettem volna megtudni. Arról már nem is beszélve, amikor saját közüzemi fizetni valóimat intézem.

A kezdeti örömet, miszerint a szó elszáll, a magnószalag viszont megmarad, hamar felváltotta a kétkedés: mi van, ha mégis téved a szolgáltató? Akkor hiába rögzíti hangszalagra beszélgetésünket, nem valószínű, hogy később, vita esetén éppen saját maga ellen fogja majd felhasználni archivált hangomat. Mégis, egyre több ügyfélszolgálat, bank és szolgáltató társaság vezet be országszerte, hogy megőrökiti ügyfelei mondatait. De hát rajtam kívül ugyan kire tartozna, hogy éppen minusz, vagy plusz előjel van-e a bankszámlámon, hogy melyik mobil-előfizető lakása és neve után érdeklődöm. Karcos hangomat azonban ki tudja meddig és melyik fiók mélye őrzi majd.

Bevallom, nekem már az sem volt felhőtlen boldogság, amikor a mobiltelefon kijelzőjének kristályai könyörtelenül kiírták, ki vár a vonal túlsó végén. Míg ebben az esetben csak a kellemes izgalomtól fosztanak meg, hogy előre tudom, ki keres, addig a magnószalagra rögzített hangommal személyiségem jogai is csorbat szenvednek.

Ha még egyszer bejelentkezik a géphang, juszt se szólók egy szót se!

Rafai Gábor

Gombák ölik a Széchenyi téri fákat

Halálra ítélt nyurga platánok

Mint sebész a műtőben: fölnyitják a beteg fák testét. Gila Csaba (jobbról) irányítja a munkát. (Fotó: Schmidt Andrea)

A Széchenyi téri platánok a túl sűrűn telepített, s emiatt gyöngye, kevésbé ellenálló egyedeit gombák pusztítják – a faszoró ritkítása elkerülhetetlen. A menthetetlenül beteg fákat kivágják, s nem tartható meg a középső két platánsor sem. A megmaradó fák csak ilyen áron maradhatnak meg – még legalább száz évig.

A Széchenyi tér platánjai nem csak a szegediek szívének kedvesek: aki csak egyszer is végigsétál az ország (sőt: Közép-Európa) egyik legszebb terének fái alatt, emlékei közt megőrzi a korzó fölött összehajló platános képét. Talán éppen a fokozott és állandó közfigyelem miatt nem merték „bántani” az 1879-es nagy árvíz után, föltehetően az 1880–1890-es években ültetett fákat.

Telepítéskor még megfelelő sűrűségben, 5 méterenként helyezték el a csepere-dő platánokat, amelyek azóta óriásokká növekedtek. A felnőtt platánoknak már nem szabadna 10-12 méteres tőtávolságnál sűrűbben állniuk, mert elveszik egy-

Meddig él egy fa?

Munkatársunktól

Egy platánfa, természetes környezetben, akár 300-400 évig is él; városi életkörülmények között mintegy 250 esztendőig marad meg. A Széchenyi téren jelenleg összesen 105 platánfa áll. Közülük, a legutóbbi növényegészségügyi vizsgálat szerint, mindössze 48 tartható meg. Tizenöt-húsz éve még csupán 20 fát kellett volna eltávolítani. A beteg és „sűrűn” nőtt fák eltávolításával még akár 100-120 évig is élhetnek a platánok – a további halogatás 20-25 év múlva a Széchenyi téri faállomány jelentős pusztulásához vezethet.

mástól a napfényt, vizet, s egyéb táplálékot.

Minderről a Széchenyi téri platánsor alatti séta közben értesülünk Gila Csabától, a Szegedi Környezetgazdálkodási Kht. növényvédelmi vezetőjétől. A téren a fák növényegészségügyi kezelése folyik, s ez néha úgy fest, mint egy műtét: a beteg fák törzsét több helyen megnyitják, s kivágják a menthetetlen darabokat. A sebet gyógyító fagéllel kenik be.

A Széchenyi téri platánok betegségei többféle okra vezethetők vissza. A sűrű telepítés versengésre kényszerítette a fákat; a megerősítésben lemaradó, ugyan-

akkor „fölnyurgult” egyedek ellenálló képessége kicsiny: könnyebben végez velük kórokozó vagy vihar.

Az ötvenes években a térre terített aszfaltburkolat (csatornarendszerével együtt) akadályozza a talaj levegő-, víz- és tápanyag-gazdálkodását – e baj a belső platánsorokat sújtja.

A kilencvenes évekig telente a Széchenyi téren is sózták a havas-jeges utakat: más városi ártalmak (por, légszennyezés) mellett, a sok szó sem használt a fáknek. Sokáig elmaradt a kelendő tápanyag-visszapótlás, hiányzott az öntözés – a szennyezett talajvíz viszont végezte pusztító munkáját.

Sok platán gombabetegségtől szenved, másokat rovarok támadtak meg, ismét másokon a korai őrege-dés jelei mutatkoznak.

Megütözést kelthet, de a csúf nevű „bélrothadás” pusztítja például a „malacfejes” fát is (a Tisza Lajos szoborhoz vezető sátaút sarkán álló platánóriás törzséből jószerivel csupán a 10-15 centiméteres kéreg maradt). A fa odvába két ember is befér: „kikenték” a törzs belső falát, az üreget pedig eső ellen gumilappal, a madarak ellen pedig sűrű fémhálós zárták le. Így zavartalanul szellőzhet a fa.

Ki gondolná, hogy a postával szemközti parktűkör sarkán álló platánóriás törzséből jószerivel csupán a 10-15 centiméteres kéreg maradt? A fa odvába két ember is befér: „kikenték” a törzs belső falát, az üreget pedig eső ellen gumilappal, a madarak ellen pedig sűrű fémhálós zárták le. Így zavartalanul szellőzhet a fa.

Gila Csaba szerint a Széchenyi téri platánok élettelének növelésével, a megfelelő kezelésekkal meghosszabbítható a fák élete. A beavatkozás halaszthatatlan.

Nyilas Péter

hírek

HETVENÉVES. Dr. Fenyvesi István nyugalmazott egyetemi docenst, tiszteletbeli főiskolai tanárt közelgő hetvenedik születésnapja alkalmából köszöntötték tegnap délelőtt kollégái a Szegedi Tudományegyetem Szilvák Intézetében. Az ünnepségen Bagi Ipolya tanszékvezető docens mondott beszédet, és a moszkvai Patrisz Lumumba Egyetem professzora, Anatolij Szergejevics Karpov tartott előadást.

VÉRADÁS ÁSOTTHALMON. Ma – az egészségét tekintve – véradásra várják Ásotthalmon azokat a lakosokat, akik ily módon szeretnének segíteni beteg embertársaikon. Az önkéntes véradóknak ingyenes vércukor, koleszterinmérés is végeznek, illetve HIV-ellenőrzést. A dohányosok pedig szájjüregi ráksűrűsítést vehetnek igénybe. Délután 5 órakor, a művelődési házban ünnepélyes keretek között köszöntik a köz-ség rendszeres véradóit.

A MENETRENDEK VÁLTOZÁSÁIRÓL tájékoztatja a „Legyen az ügyfelünk” nézőit ma, negyed nyolctól a három közlekedési cég egy-egy munkatársa a városi televízióban. Nyolc órakor jelentkezik a Palotta, a vtv kulturális magazinja, melyben összefoglalót láthatnak két zongoraestéről, a Verdi-évfodulóról és a selyemfésztés titkairól. Fél tíztől pedig a Zene One-t láthatják a városi televízióban.

LÉGPUSKÁBÓL LŐFEGYVER. Lőfegyverrel való visszaéléssel gyanúsítja a Szegedi Rendőrkapitányság a 25 esztendő B. K. szegedi lakost. A fiatalember Szeged külterületén, egy vadásztársaság által gondozott területen tartózkodott, s valószínűleg nemcsak a jó levegő miatt. Az őt igazoltató rendőrök ugyanis találtak nála egy légfegyvert, amelyet háziilag átalakítottak oly módon, hogy az már lőfegyvernek minősült. A gyanúsított a rendőrök kérdésére válaszolva azt állította, hogy az átalakított fegyvert egy esztendővel ezelőtt a piacon vásárolta, s azt sem tagadta, hogy néhány alkalommal vadászott is vele.

LEBUKTAK A FELTÖRŐK. Nyolc gépkocsit törtek fel, és egy Yamaha kismotorral is elrobogtak azok a fiatalok, akiket a rendőrök a napokban fűleltek le. B. S. 31 éves, és F. T. 16 éves szegedi lakosok tavaly november óta négy autót törtek fel a városban, s vittek el belőlük különböző értékeket, s személyi okmányokat, amelyekkel különböző visszaéléseket követtek el. Az egyik gépkocsi-feltörésből származó iratokat is megtalálták az újszegedi rendőrség munkatársai a B. S.-nél tartott házkutatáskor. A két fiatallembert több, hasonló bűncselekménnyel is gyanúsítják, ezekben a nyomozás folyamatban van.

napló

Ma
A MUNKÁSPÁRT tarján-pe-tőfitelepi alapszervezete 16 órakor taggyűlést tart a Hűvelk u. 1. szám alatti volt barakkövdában.

Holnap
RÁKOS TIBOR, az 1-es országgyűlési választókerület (Tarján, Felsőváros) egy része, Belváros egy része, Újszeged, Szőreg, Deszk, Kübekháza, Újszentiván, Tiszasziget) képviselője fogadóórát tart 18 órától a Fidesz szegedi székházában (Victor Hugo utca 5.).

csörög a Pannon GSM

Kedves olvasóink! Közérdekű problémáikat, észrevételeiket, tapasztalataikat január 18-ától 21-éig Nyilas Péter újságíróval oszthatják meg, aki reggel 8 és délután 4 óra között hívható a 06-20-9432-663-as mobiltelefon-számon. Elvesztett tárgyaikat kereső, illetve talált tárgyakat visszaadni szándékozó olvasóink ingyenes hirdetésben tehetik közzé mondandójukat. Hirdetésfelvétel: 8 és 18 óra között a 06-80-820-220-as zöld szám, illetve személyesen a Sajtóházban és hirdetőirodáinkban.

Cukrosbácsik. A Rókus körüli víztoronynál egy fekete Mercedesből szólították le D. L.- né 11 éves, az iskolából haza igyekvő kisfiát azzal, hogy cukorkát kínáltak neki és hazavitelét ajánlották. A fiú nem állt kötélnél. Az édesanya délután értesült a történetéről, s azonnal értesítette a rendőrség ügyeletét, hogy segítséget kérje a fia által elmondott – igaz nem teljes – rendszám (DEE 2....) alapján. Az ügyeletes rendőr közölte vele, nem ezért

vannak, hanem a sürgős esetekért. Az édesanya azt kérdezi, mi lehet sürgősebb és fontosabb a gyermekek védelménél, hiszen a kocsi – a magyart akcentussal beszélő – utasai nyilván másokkal is próbálkoznak.

Vasárnap. Sok előfizetőnk érdeklődik új lapunkról, a Csongrád megyei Vasárnapi Ranggal címűről. Ezt az újságot a hírlapíróknál lehet kapni vasárnaponként.

PANNON GSM
..... Az élvonal.

Az egyetemi és főiskolai hallgatók több mint hatvan százaléka érzi úgy, hogy családjának jelentős anyagi nehézséget okoz a taníttatása. Ennek alapján nem meglepő, hogy ugyanennyien vennék fel az idén szeptembertől induló diákhitelt.

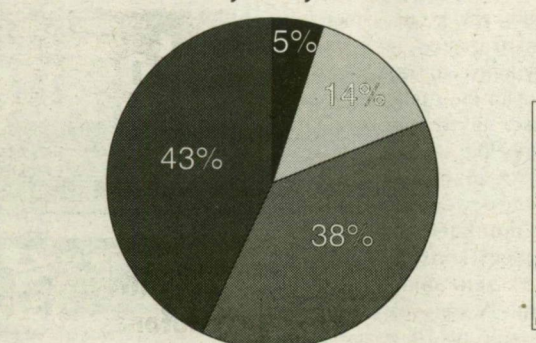
A Magyar Gallup Intézet tavaly novemberben végzett felmérésében az ország 120 egyetemi, főiskolai karán összesen 2020 hallgatót kérdezett anyagi helyzetükről. A közvélemény-kutatás arra is választ keresett, mennyire lesz népszerű az egyetemisták körében az idén szeptembertől felvehető diákhitel.

A megkérdezettek 61 százaléka érezte úgy, hogy családjának jelentős, az egyelőre megoldható anyagi megterhelést okoz az ő taníttatása, 7 százalékuk számára viszont ez a teher szinte megoldhatatlan problémát jelent. Nem véletlen, hogy a diákok 83 százaléka valamilyen állandó jellgű – átlagosan havi 24 ezer 178 forint jövedelmet biztosító – munkát végez, hogy kiadásait finanszírozzon tudja. Pokorni Zoltán oktatási miniszter szerint örömdetes, hogy egyre több főiskolás és egyetemista kóstol bele a „nagybetűs életbe” azzal, hogy dolgozik a tanulmányai mellett. Azt viszont elkeserítőnek tartja, hogy a hallgatók egynegyede kifejezetten azért volt kénytelen munkát vállalni, hogy folytathassa felsőfokú tanulmányait. Eppen ezért szükségét érzi megfelelő szociális alapok létrehozásának.

Felmérés a hallgatók anyagi helyzetéről

Népszerű lesz a diákhitel?

Neked ez a havi 21 000 forintos hitellehetőség a tanulmányok folytatásához:

... igen jelentős segítséget jelentene
... érzékelhető segítséget jelentene
... nem jelentene érzékelhető segítséget
nincs válasz

Forrás: Oktatási Minisztérium

élnek a tanulmányi időszakban. Lakhatásra és élelmiszerekre átlagosan 10 ezer, könyvekre és a tanulmányaikat segítő egyéb eszközökre 3500, míg szórakozásra 5500 forintot költenek. A hallgatók 70 százaléka részesül rendszeres ösztöndíjban, amelynek átlagos mértéke 7118 forint havonta, 69 százalékuk pedig átlagosan havi 4101 forint szociális támogatást kap. Az ösztöndíjnal jelentősebb „bevételei forrás” a diákok számára a szülőktől kapott rendszeres anyagi támogatás. A megkérdezettek 83 százaléka átlagosan 17 ezer forintot számíthat otthonról, egyhatoda viszont semmilyen anyagi segítséget nem kap családjától. Összességében a diákok saját bevalásuk szerint 21 ezer forintot

dönthetnek szabadon, a „normális” hallgatói élethez pedig – úgy vélik – 42 ezer forintot lenne szükségük havonta.

Az előző két összeg közötti különbség éppen megegyezik az idén szeptembertől felvehető diákhitel legmagasabb összegével. A nyilatkozó hallgatóknak csupán négy százaléka vett már fel bankkölcsönt, s a jelenlegi feltételek mellett ez az arány ma sem növekedne jelentősen. A diákhitel lehetőségével viszont a megkérdezettek 61 százaléka élne, s 81 százalék mondta, hogy a kölcsön neki jelentős, illetve érzékelhető segítséget jelentene, főleg azért, mivel annak törlesztését csak a munkába állás után kell megkezdeniük. Az érdeklődést jelzi az is, hogy a többség (77 százalék) a majdani jövedelmének 6-7 százalékánál magasabb törlesztőrésztet is vállalna a kölcsön mihamarabbi visszafizetése érdekében.

Hegedűs Szabolcs